

Odstavek ustanovne listine, ki jo je izdal nadvojvoda Karel 1. januarja 1585. leta, in na katerega se resolucija sklicuje, se glasi v izvorniku takole: „... universitatem... eum in finem instituere et erigere intendimus, ut quod alii principes suorum subditorum saluti commodoque prospicientes, sibi licere existimant, illud nos quoque, plures easque ampliores diversarum nationum et linguarum provincias (sc. interioris Austriae) possidentes, multo majori ratione et jure posse omnes intelligant“. Enako govori tudi papeževa bula (1585), s katero je papež potrdil ustanovitev univerze in v kateri se omenjajo „ampliores manipuli ex diversarum nationum et linguarum agris, quarum provincias dictus Carolus Archidux possidet“. Tudi ustanovna listina, ki jo je izdal nadvojvoda Ferdinand I. 1602, se v tej stvari zлага s Karlovo. Da se je univerza te svoje naloge v pretečenih stoletjih zavedala in jo tudi vršila, za to imamo tudi zgodovinski dokaz. Zahn je priobčil (Mitt. d. hist. Ver. für Steiermark, XXX, str. 112—120) zanimiv „Vischerianum“, poročilo o prospektu Gradca z opisom, ki ga je izdal Vischer l. 1675 in ki se je — dotlej skrit in nepoznan — našel v dvorni knjižnici na Dunaju. Tam pravi Vischer med drugim (str. 117): „Nicht weniger ist zu beobachten die berühmte Universität, in welcher die Theologia vnd Philosophia wegen vnterschiedlicher Subjecten als Teutsch, Italianisch, Vngarisch, Croatisch vnd Windischen bester Massen florieren, darinnen Doctores Theologiae vnd Magistri Philosophiae creiret werden, darumben dann vnd wegen der zwey Jahr-Märckt daran einer vmb Mitfast, der ander vmb Aegidi drey Wochen lang gehalten werden, dise Stadt sehr Volckreich ist.“

Ta odstavek tolmači Zahn (str. 114) tako, da meni, „an der Universität würde (kakor pripoveduje Vischer) deutsch, italienisch, ungarisch und windisch vorgetragen“ in pripominja k temu v oklepajih „was uns jetzt (namreč leta 1882.) eben noch abginge“. — Zdi se, da išče Zahn v Vischerjevih besedah preveč; kar se da iz njih jasno spoznati, je v prvi vrsti to, da se je takrat štelo graški univerzi v slavo, da je kolikor mogoče tujih narodnosti nase priklenila.

Dr. Jož. A. Glonar.

IV. jugoslovanska umetniška razstava. Ob navzočnosti kralja Petra, prestolonaslednika kraljeviča Aleksandra, vseh ministrov, bolgarskega ministra narodne prosvete S. S. Bobčeva in izbranega belgrajskega meščanstva je bila 27. maja v Belgradu slavnostno otvorjena IV. jugoslovanska umetniška razstava. Razstave, ki šteje 1200 umotvorov, so se udeležili umetniki vseh jugoslovanskih narodov.

Nova grobova. Dne 11. maja t. l. je v Celju umrl prof. Ivan Fon, ki je deloval na polju šolske književnosti. V zadnjem času je prirejal z nadzornikom P. Končnikom nemške čitanke za nižje razrede slovenskih srednjih šol. — V Zagrebu je dne 21. maja legel k večnemu počitku pravi akademik in umirovljeni vseučiliški profesor Natko Nodilo. Baval se je predvsem z bajeslovnimi študijami, ki jih je večinoma priobčil v „Radu“. „Društvo hrv. književnikov“, katerega predsednik je bil, piše v nekrologu o njem: „Živio je s duhom narodâ, dok su se borili s neznanjem i fanatizmom srednjega vijeka, zanosio se za religiju, kojoj se klanjahu stari Slaveni po šumama i vodama svojim, vodio je smjelo i otvoreno riječ slobode. Sada je predao duh u ruke silama, koje je pratio i proučavao kroz svoj život, i, ma da je tijelo predao prošlosti, koju je toliko ljubio, ostavio nam je svoja djela u nenadkriljivom slogu napisana za vječnost.“

